

CURTEA DE APEL CENTRU

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209

No 4-3574-SD din 16.12.25 www.instante.justice.md

Curtea Constituțională Str. Alexandru Lăpușneanu 28

Curtea de Apel Centru, vă remite solicitarea ridicării excepției de neconstituționalitate depusă de Munteanu Victor în interesele lui Alexandru Triteac în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova constituționalitățile, prevederilor pet. 3 al Art. I. al legii nr. 228 din 31 iulie 2024 cu privire la modificarea Articolului I din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), prin care s-a modificat pet. 142 al Legii nr. 136/2024 privind controlul, la cererea de apel declarat de avocatul Munteanu Victor în interesele lui Alexandru Triteac, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucanidin 28. Iunie 2024.

Anexă:

1. *Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în original.*
2. *Copia Încheierii din 17 decembrie 2024 pe 10 file.*

Judecător

Bulhac Ion

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

1.

2.

3.

4.

5.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

La 29 august 2022, Procuratura Anticorupție a expediat la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, cauza penală de învinuire a cet. Alexandr Triteac și a companiei "MMD" S.R.L. de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 325 alin. (1) Cod penal. Ultima ședință de judecată de examinare a cauzei a avut loc pe data de 24 mai 2024, când procurorul a solicitat instanței de judecată să-i recunoască vinovați de comiterea infracțiunii date pe ambii inculpați, în aces sens solicitând aplicarea unei pedepse cu închisoarea lui Alexandr Triteac, cu suspendarea executării acesteia, și aplicarea unei amenzi, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități în privința persoanei juridice, pronunțarea sentinței fiind amânată pentru data de 28 iunie 2024, ora 15.00.

La data de 24 mai 2024, textul articolului 325 lin. (1) Cod penal prevedea următoarele:

(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia

se pedepsește cu închisoare de pînă la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

După ultima ședință de judecată în prezenta cauză penală din 24 mai 2024, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat legea nr. 136 din 06 iunie 2024, publicată în Monitorul Oficial la 7 iunie 2024, care urma să intre în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial, prin care a operat modificări la Codul penal, inclusiv la sancțiunea prevăzută de articolul 325 alin. (1) Cod penal. Potrivit legii nr. 136/2024, Parlamentul adoptă prezenta lege organică, potrivit căreia:

Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

(...)

142. Articolul 325 va avea următorul cuprins:

„Articolul 325. Coruperea activă

(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale.

În noile circumstanțe, la 28 iunie 2024, înainte de pronunțarea sentinței pe caz, am solicitat instanței de judecată reluarea cercetării judecătorești, deoarece potrivit noilor prevederi ale articolului 325 Cod penal sancțiunea pentru persoanele fizice nu mai prevedea pedeapsa cu închisoarea, astfel cum a solicitat procurorul, iar noua redacție nu prevedea nicio sancțiune pentru persoanele juridice. Or, potrivit prevederilor Articolului 10 Cod penal:

(1) Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

(2) Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Cu toate acestea, instanța de judecată mi-a respins cererea de reluare a cercetării judecătorești și la 28 iunie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a pronunțat sentința, prin care l-a

recunoscut pe Triteac Alexandru vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal al Republicii Moldova și în baza acestei Legi, i-a numit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciarul de tip semiînchis, cu amendă în mărime de la 3000 (trei mii) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 150 000 (una sută cincizeci mii) lei MD. În temeiul art. 90 Cod Penal al RM, pedeapsa cu închisoare aplicată inculpatului Triteac Alexandru prin sentință s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani și nu va fi executată, dacă condamnatul în termenul de probă nu va comite noi infracțiuni și prin purtarea exemplară și muncă cinstită va confirma încrederea acordată. Totodată, compania „MMD” SRL a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal al Republicii Moldova și i-a fost numită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 7000 (șapte mii) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 350 000 (trei sute cincizeci mii) lei MD cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate ce constă în interdicția de a efectua lucrări de construcție și alte acțiuni cu referire la terenurile cu nr. cadastrale 3156401.004 și 31564001.007, suprafața totală de 1,5 ha, amplasate în or. Cricova, pe un termen de 2 (doi) ani.

Ulterior pronunțării sentinței și a depunerii apelurilor de către inculpați, la 31 iulie 2024, Parlamentul Republicii Moldova adoptă o nouă lege – Legea nr. 228, potrivit căreia:

Art. 1. – Articolul 1 din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 245–246, art. 353) se modifică după cum urmează:

(...)

3. Punctul 142 va avea următorul cuprins:

„142. Articolul 325 va avea următorul cuprins:

„Articolul 325. Coruperea activă

(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Potrivit dispozițiilor Art. II al legii nr. 228/2024, legea urma să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ceea ce s-a și întâmplat la 16 august 2024.

Astfel, prin adoptarea legii nr. 228/2024, care în pct. 3 prevedea modificarea punctului 142 al legii nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și Codului contravențional), a fost operată o modificare la legea de modificare a Codului penal până la data intrării în vigoare a prevederilor legii nr. 136/2024.

Urmare a depunerii apelurilor de către inculpați, cauza penală se află pe rolul Curții de Apel Chișinău. La momentul depunerii apelului, aspectul privind modificarea articolului 325 Cod penal a fost invocat ca și temei de admitere a apelului, dar mai important, de către instanța de apel urmează a fi examinată problema aplicării legii mai favorabile, dar și a legalității operării modificărilor la articolul 325 alin. (1) Cod penal nu printr-o lege organică de modificare a prevederilor Codului penal, ci printr-o lege, de modificare a legii de modificare a Codului penal.

C. Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității pct. 3 al Art. I. al legii nr. 228 din 31 iulie 2024 cu privire la modificarea Articolului I din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), prin care s-a modificat pct. 142 al Legii nr. 136/2024, după cum urmează:

3. Punctul 142 va avea următorul cuprins:

„142. Articolul 325 va avea următorul cuprins:

„Articolul 325. Coruperea activă

(1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia
se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Obiectul prezentei sesizări corespunde competenței *ratione materiae* a Curții Constituționale, prevăzută expres în art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova și este direct aplicabil la soluționarea apelurilor declarate împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 28 iunie 2024.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

În conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 22 din Constituție stabilește că nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni, care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nicio pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.

Articolul 72 din Constituție identifică categoriile de legi, stabilind că Parlamentul adoptă legi organice, prin care se reglementează, *inter alia*, infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora.

Articolul 74 alin. (1) din Constituție prevede că legile organice se adoptă cu votul majorității deputaților aleși, după cel puțin două lecturi.

Articolul 76 al legii supreme stabilește că Legea se publică în Monitorul Oficial și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei.

Articolul 10 din Codul penal prevede expres că Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017 reglementează strict procedura de modificare a actelor normative, stabilind în articolul 62 că Modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, completări sau excluderi ale unor elemente structurale sau părți din text. Totodată, pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ se indică expres actul normativ vizat, cu toate elementele de identificare necesare.

Iar la efectele dispozițiilor de modificare a actului normativ, legiuitorul a prevăzut și situația în care actul normativ adoptat, aprobat sau emis, dar nu a survenit data intrării în vigoare, în acest caz modificarea acestuia efectuându-se în condițiile art. 62-63.

Astfel, după la data de 7 iunie 2024, data publicării în Monitorul Oficial a modificărilor la articolul 325 Cod penal, prin care se excludea pedeapsa cu închisoarea, se reducea amenda pentru infracțiunea dată, dar și se excludea răspunderea persoanei juridice, inculpații vizați în prezenta cauză penală au avut legitima așteptare că situația lor se va ameliora substanțial odată cu intrarea în vigoare a legii nr. 136/2024 de modificare a Codului penal, începând cu data de 7 septembrie 2024. Coroborând prevederile Constituției, a Codului penal, instanța de apel urma să aplice retroactiv legea mai favorabilă inculpaților. Or, adoptarea legii nr. 136/2024 prin care s-au modificat prevederile Codului penal a respectat rigorile legii cu privire la actele normative.

Ceea ce s-a întâmplat prin adoptarea legii nr. 226/2024, de modificare a legii nr. 136/2024, contravine prevederilor enumerate *supra* din Constituție și nu poate trece testul respectării rigorilor constituționalității, deoarece adoptarea unei legi de modificare a unei alte legi de modificare a prevederilor Codului penal, nu poate fi considerată ca o lege de modificare a prevederilor Codului penal. În sensul legii nr. 100/2017, se operează cu termenul la singular "actul normativ", în prezentul caz fiind vizat Codul penal, dar nu "actele normative", deoarece legea nr. 228/2024 modifică, de fapt, două acte normative dintr-o dată.

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

Urmând raționamentul expus *supra* privind neconformitatea modificării Codului penal printr-o lege de modificare a legii de modificare a Codului penal, urmează să fie declarat neconstituțional pct. 3 al Art. I. al legii nr. 228 din 31 iulie 2024 cu privire la modificarea Articolului I din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), prin care s-a modificat pct. 142 al Legii nr. 136/2024.

De asemenea, persoana juridică vizată în prezenta cauză a avut o legitimă așteptare că acțiunile sale vor fi decriminalizate odată cu adoptarea legii nr. 136/2024 prin care a fost exclusă sancțiunea persoanelor juridice pentru infracțiunea respectivă (notă: persoana juridică MMD S.R.L. pledează nevinovată de la bun început în oricare circumstanțe). Însă, reintroducerea sancțiunii prin modificarea articolului de modificare a Codului penal prin legea nr. 228/2024 a anihilat posibilitatea aplicării retroactive a legii mai favorabile, așa cum este prevăzut de Constituție, dar și de jurisprudența Curții europene pentru drepturile omului. Totodată, adoptarea legii nr. 228/2024 contrar prevederilor articolului 62 al legii privind actele normative, care clar stabilește modalitatea de schimbare a actelor normative – la caz, actul normativ este Codul penal, ceea ce a și fost operat prin legea nr. 136/2024. Însă adoptarea legii nr. 228/2024 nu a schimbat Codul penal în mod direct, așa încât să cadă sub incidența prevederilor articolului

62 al legii nominalizate, ceea ce ridică problema legalității incriminării acțiunilor inculpaților în prezenta cauză prin prisma modificărilor introduse prin legea nr. 228/2024.

În context, în hotărârea Tristan c Republicii Moldova, cererea nr. 13451/15, hotărârea din 4 iulie 2023, Curtea a readus în discuție principiile aplicării Articolului 7 al Convenției, și a reiterat în paragrafele 46-47 următoarele:

"46. Garanția consacrată în articolul 7, componentă esențială a supremației legii, ocupă un loc primordial în cadrul sistemului de protecție al Convenției, fiind evidențiat de faptul că articolul 15 nu permite nicio derogare de la aceasta pe timp de război sau în caz de pericol public ce amenință viața națiunii. Așa cum decurge din obiectul și scopul protecției efectivă împotriva urmării penale, a condamnării și a sancționării arbitrare (Del Río Prada c. Spaniei [GC], no. 42750/09, § 77, CEDH 2013, Vasiliauskas c. Lituaniei [GC], no 35343/05, § 153, CEDH 2015, și Ilseher c. Germaniei [GC], nos 10211/12 et 27505/14, § 202, 4 decembrie 2018).

47. Articolul 7 din Convenție nu se limitează numai la interzicerea aplicării retroactive a legii penale în detrimentul unui acuzat: acesta consacră, de o manieră mai generală, și principiul legalității incriminării și al pedepsei (nullum crimen, nulla poena sine lege) (a se vedea Kokkinakis împotriva Greciei, 25 mai 1993, § 52, Seria A nr. 260-A)."

În Ghidul de aplicare a Articolului 7¹ al Convenției Curtea mai spune următoarele:

"53. Chiar dacă art. 7 § 1 din Convenție nu menționează în mod special principiul retroactivității legii penale mai favorabile (spre deosebire de art. 15 § 1 in fine din Pactul Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile civile și politice și de art. 9 din Convenția americană privind drepturile omului), Curtea a considerat că această dispoziție nu garantează doar principiul neretroactivității legilor penale mai severe, ci și, implicit, principiul retroactivității legii penale mai favorabile. Acest principiu se transpune prin regula conform căreia, în cazul în care legea penală în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii este diferită de legile penale ulterioare adoptate înainte de pronunțarea hotărârii definitive, instanța trebuie să aplice legea ale cărei dispoziții sunt mai favorabile inculpatului [Scoppola împotriva Italiei (nr. 2) (MC), pct. 103-109, privind o pedeapsă la 30 de ani de închisoare în loc de detențiune pe viață]. În opinia Curții, „aplicarea unei pedepse mai aspre pentru singurul motiv că aceasta era prevăzută la momentul comiterii infracțiunii reprezintă o aplicare în defavoarea inculpatului a normelor ce reglementează succesiunea legilor penale în timp. Acest lucru ar echivala, în plus, cu ignorarea oricărei schimbări legislative favorabile inculpatului intervenite înainte de proces și cu impunerea în continuare de pedepse pe care statul, și colectivitatea pe care o reprezintă, le consideră deja excesive” (ibidem, pct. 108). Curtea a remarcat că la nivel european și internațional s-a dezvoltat treptat un consens pentru a considera că aplicarea legii penale, chiar posterioară săvârșirii infracțiunii, care prevede o pedeapsă mai ușoară a devenit un principiu fundamental al dreptului penal (ibidem, pct. 106).

(...)

¹ www.echr.coe.int/documents/d/echr/Guide_Art_7_ROM

55. Chiar dacă în hotărârea Scoppola împotriva Italiei (nr. 2) (MC), Curtea nu s-a pronunțat în mod explicit asupra unui eventual efect retroactiv al modificărilor legislative în beneficiul persoanelor condamnate definitiv, aceasta a aplicat recent principiul retroactivității legii penale mai favorabile față de o persoană condamnată definitiv, în măsura în care dreptul național impunea în mod expres instanțelor naționale să revizuiască din oficiu o hotărâre de condamnare în cazul în care o lege posterioară reducea pedeapsa aplicabilă pentru o infracțiune (Gouarré Patte împotriva Andorrei, pct. 28-36). Pentru Curte, în cazul în care un stat prevede expres în legislația sa principiul retroactivității legii penale mai favorabile, acesta trebuie să permită justițiabililor săi să exercite acest drept conform garanțiilor din Convenție (ibidem, pct. 35).”

Rezumând cele expuse, considerăm că prin adoptarea legii nr. 228/2024 de modificare a Articolului I al legii nr. 136/2024 de modificare a unor prevederi ale Codului penal, legiuitorul a depășit limitele constituționalității la înfăptuirea procesului legislativ de modificare a prevederilor Codului penal.

Adițional, ridică semne de întrebare legalitatea prevederilor din Art. al legii nr. 228/2024, legea urma să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ceea ce s-a și întâmplat la 16 august 2024. Or, legea nr. 136/2024 urma să intre în vigoare la 7 septembrie 2024, pe când legea de modificare nr. 228/2024 indica expres că aceasta intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial. Conflictul legal potențial se exprimă prin faptul dacă dispozițiile din legea nr. 228/2024 privind modificarea articolului 325 Cod penal urmau să intre în vigoare la data publicării, versus prevederile legii nr. 136/2024, care prevedea intrarea în vigoare a legii la 7 septembrie 2024.

Reieșind din cele expuse, în baza articolului 135 alin (1) lit. a) din Constituție și art. 71, 38, 39 din Codul jurisdicției Constituționale, solicităm:

Exercitarea controlului constituționalității și declararea drept neconstituțională a prevederilor pct. 3 al Art. I. al legii nr. 228 din 31 iulie 2024 cu privire la modificarea Articolului I din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), prin care s-a modificat pct. 142 al Legii nr. 136/2024.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Declar că informațiile prezentate sunt scrise exclusiv cu scopul de a ridica o problemă de neconstituționalitate și reprezintă punctul de vedere al autorului sesizării.

Avocat Victor Munteanu

Dosarul nr. 1a-690/24
1-22126673-02-1a-19072024

Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani)
Judecător Lilia Lupașco

ÎNCHEIERE

17 decembrie 2024

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Marcel Juganari
Vitalie Pîslariuc și Ion Bulhac

Judecând în ședință de judecată publică, cererea depusă de avocatul Victor Munteanu în interesele lui Triteac Alexandru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate inițiată în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, privind controlul constituționalității, prevederilor pct. 3 al Art. I. al legii nr. 228 din 31 iulie 2024 cu privire la modificarea Articolului I din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), prin care s-a modificat pct. 142 al Legii nr. 136/2024.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

CONSTATĂ:

La 27.05.2021, în intervalul orelor 09:18 – 09:37, Triteac Alexandru, acționând în interesele companiei „MMD” SRL, aflându-se în mun. Chișinău, având intenția oferirii și dării mijloacelor bănești unor persoane publice și anume angajaților ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, pentru ca aceștia să nu-și îndeplinească obligațiile de serviciu și anume să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenurilor amplasate în com. Cricova, mun. Chișinău, proprietate a companiei ”MMD” SRL, cu nr-le cadastrale 3156401.004 și 3156401.007, fiind în biroul de serviciu nr. 205, a pedologului coordonator, Ceban Ghenadii, amplasat în incinta ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, str. Ialoveni 100B, etaj 2, în cadrul unei discuții purtate cu ultimul, Triteac Alexandru a inițiat o propunere referitor la diminuarea punctajului de bonitate în investigațiile pedologice în schimbul unei remunerații ilicite, și anume să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenurile cu nr-le cadastrale 3156401.004 și 3156401.007.

Ulterior, la 18.06.2021, în intervalul orelor 14:24 - 14:37, Triteac Alexandru acționând în continuare în interesele companiei ”MMD” SRL, continuându-și acțiunile sale ilegale, urmărind scopul diminuării bonității solului pentru terenurile amplasate în com. Cricova, mun. Chișinău, cu nr-le cadastrale: 3156401.004 și 3156401.007, având intenția oferirii și dării mijloacelor bănești unor persoane publice și anume angajaților ÎS ”Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, fiind în biroul de serviciu nr. 205, a pedologului coordonator, Ceban

Ghenadii, amplasat în incinta ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, str. Ialoveni 100B, etaj 2, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, dându-și seama că prin acțiunile sale încalcă ordinea relațiilor sociale cu privire la buna desfășurare a activității în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere, urmărind scopul propus anterior, conform înțelegerii prealabile cu angajatul „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, Ceban Ghenadii, i-a dat acestuia bani ce nu-i se cuvin, în sumă de 15.000 lei, pentru că ultimul în complicitate cu alți angajați ai ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, să nu-și îndeplinească obligațiile de serviciu și anume să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenurile com. Cricova, mun. Chișinău, cu nr-le cadastrale: 3156401.004 și 3156401.007.

Ca urmare pedologul coordonator, Ceban Ghenadii în complicitate cu pedologul Sava Eduard și alți angajați ai ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, au indicat în notele de bonitate efectuate pe terenurile cu nr-le cadastrale: 3156401.004 și 3156401.007, un punctaj diminuat, conform înțelegerii anterioare și anume de la 70 la 57 puncte.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Triteac Alexandru Anatolie, este învinuit, că a săvârșit infracțiunea prelungită de „coruperea activă”, după indicii: „promisiunea și darea, personal, unei persoane publice, de bunuri, sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia”, infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (1) din Codul penal.

S.R.L. „MMD” reprezentată de cet. Triteac Alexandru Anatolie, împuternicit prin procura directorul companiei „MMD”, Triteac Anatolie din 04.01.2021, primul acționând în numele și în interesele S.R.L. „MMD”, la 27.05.2021, în intervalul orelor 09:18 – 09:37, aflându-se în mun. Chișinău, având intenția oferirii și dării mijloacelor bănești unor persoane publice și anume angajaților ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, pentru ca aceștia să nu-și îndeplinească obligațiile de serviciu și anume să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenurile amplasate în com. Cricova, mun. Chișinău, proprietate a companiei „MMD” SRL, cu nr-le cadastrale: 3156401.004 și 3156401.007, fiind în biroul de serviciu nr. 205, a pedologului coordonator, Ceban Ghenadii, amplasat în incinta ÎS „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului” din mun. Chișinău, str. Ialoveni 100B, etaj 2, în cadrul unei discuții purtate cu ultimul, Triteac Alexandru a inițiat o propunere referitor la diminuarea punctajului de bonitate în investigațiile pedologice în schimbul unei remunerații ilicite, și anume să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenurile cu nr-le cadastrale: 3156401.004 și 3156401.007.

Ulterior, la 18.06.2021, în intervalul orelor 14:24 - 14:37, S.R.L. „MMD” reprezentată de Triteac Alexandru Anatolie, ultimul acționând în continuare în

interesele companiei "MMD" SRL, continuându-și acțiunile sale ilegale, urmărind scopul diminuării bonității solului pentru terenurile amplasate în com. Cricova, mun. Chișinău, cu nr-le cadastrale: 3156401.004 și 3156401.007, având intenția oferirii și dării mijloacelor bănești unor persoane publice și anume angajaților ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului" din mun. Chișinău, fiind în biroul de serviciu nr. 205, a pedologului coordonator, Ceban Ghenadii, amplasat în incinta ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului" din mun. Chișinău, str. Ialoveni 100B, etaj 2, conștientizând caracterul social periculos al acțiunilor sale, dându-și seama că prin acțiunile sale încalcă ordinea relațiilor sociale cu privire la buna desfășurare a activității în sfera publică, care este incompatibilă cu săvârșirea unor fapte de corupere, urmărind scopul propus anterior, conform înțelegerii prealabile cu angajatul "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului", Ceban Ghenadii, i-a dat acestuia bani ce nu-i se cuvin, în sumă de 15.000 lei, pentru că ultimul în complicitate cu alți angajați ai ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului", să nu-și îndeplinească obligațiile de serviciu și anume să indice o notă de bonitate diminuată în studiul pedologic pentru determinarea notei de bonitate a solului pentru terenurile com. Cricova, mun. Chișinău, cu nr-le cadastrale: 3156401.004 și 3156401.007, ce aparțin companiei "MMD" SRL.

Ca urmare pedologul coordonator, Ceban Ghenadii în complicitate cu pedologul Sava Eduard și alți angajați ai ÎS "Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului", au indicat în notele de bonitate efectuate pe terenurile cu nr-le cadastrale 3156401.004 și 3156401.007, ce aparțin companiei "MMD" SRL, un punctaj diminuat, conform înțelegerii anterioare și anume de la 70 la 57 puncte.

Astfel, în circumstanțele descrise S.R.L. "MMD", în interesele căreia a acționat cet. Triteac Alexandru Anatolie, este învinuită, că a comis prin participație infracțiunea prelungită de „coruperea activă” promisiunea și darea, personal, unei persoane publice, de bunuri, sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, fapta săvârșită cu intenție unică, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni infracționale identice, comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o infracțiune, infracțiune prevăzută de art. 325 alin.(1) din Codul penal.

Prin sentința Judecătoriai Chișinău, (sediul Buiucani) din 28 iunie 2024, Triteac Alexandru a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal al Republicii Moldova și în baza acestei Legi, i-a fost numită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciarul de tip semiînchis, cu amendă în mărime de la 3000 (trei mii) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 150 000 (una sută cincizeci mii) lei MD.

În temeiul art. 90 Cod Penal al RM, pedeapsa cu închisoare aplicată inculpatului Triteac Alexandru prin prezenta sentință a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani și nu va fi executată, dacă condamnatul în termenul

de probă nu va comite noi infracțiuni și prin purtarea exemplară și muncă cinstită va confirma încrederea acordată.

Compania „MMD” SRL a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal al Republicii Moldova și în baza acestei Legi, a-i numi pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 7000 (șapte mii) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 350 000 (trei sute cincizeci mii) lei MD cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate ce constă în interdicția de a efectua lucrări de construcție și alte acțiuni cu referire la terenurile cu nr. cadastrale 3156401004 și 3156401007, suprafața totală de 1,5 ha, amplasate în or. Cricova, pe un termen de 2 (doi) ani.

Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Victor Munteanu în interesele lui Triteac Alexandru solicitând admiterea prezentei cereri de apel; casarea sentinței Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, din 28 iunie 2024, și pronunțarea unei sentințe de achitare a lui Alexandru Triteac, cu reabilitarea completă a acestuia.

Pe parcursul examinării cauzei respective în cadrul Curții de Apel Chișinău, avocatul Victor Munteanu în interesele lui Triteac Alexandru a depus cerere solicitând, transmiterea la Curtea Constituțională a Republicii Moldova, sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor pct. 3 al Art. I. al legii nr. 228 din 31 iulie 2024 cu privire la modificarea Articolului I din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), prin care s-a modificat pct. 142 al Legii nr. 136/2024.

Autorul sesizării excepției de neconstituționalitate indică următoarele motive:

- 29 august 2022, Procuratura Anticorupție a expediat la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, cauza penală de învinuire a cet. Alexandr Triteac și a companiei „MMD” S.R.L. de comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 325 alin. (1) Cod penal. Ultima ședință de judecată de examinare a cauzei a avut loc pe data de 24 mai 2024, când procurorul a solicitat instanței de judecată să-i recunoască vinovați de comiterea infracțiunii date pe ambii inculpați, în acest sens solicitând aplicarea unei pedepse cu închisoarea lui Alexandr Triteac, cu suspendarea executării acesteia, și aplicarea unei amenzi, cu privarea de dreptul de a exercita anumite activități în privința persoanei juridice, pronunțarea sentinței fiind amânată pentru data de 28 iunie 2024, ora 15.00;

- la data de 24 mai 2024, textul articolului 325 alin. (1) Cod penal prevedea următoarele: (1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia se pedepsește cu închisoare de pînă la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate;

- după ultima ședință de judecată în prezenta cauză penală din 24 mai 2024, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat legea nr. 136 din 06 iunie 2024, publicată în Monitorul Oficial la 7 iunie 2024, care urma să intre în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial, prin care a operat modificări la Codul penal, inclusiv la sancțiunea prevăzută de articolul 325 alin. (1) Cod penal;

- potrivit legii nr. 136/2024, Parlamentul adoptă prezenta lege organică, potrivit căreia: Art. I. - Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: (...);

- Articolul 325 va avea următorul cuprins: „Articolul 325. Coruperea activă; (1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale;

- în noile circumstanțe, la 28 iunie 2024, înainte de pronunțarea sentinței pe caz, am solicitat instanței de judecată reluarea cercetării judecătorești, deoarece potrivit noilor prevederi ale articolului 325 Cod penal sancțiunea pentru persoanele fizice nu mai prevedea pedeapsa cu închisoarea, astfel cum a solicitat procurorul, iar noua redacție nu prevedea nicio sancțiune pentru persoanele juridice. Or, potrivit prevederilor Articolului 10 Cod penal: (1) Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. (2) Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv. Cu toate acestea, instanța de judecată mi-a respins cererea de reluare a cercetării judecătorești și la 28 iunie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a pronunțat sentința, prin care l-a recunoscut pe Triteac Alexandru vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal al Republicii Moldova și în baza acestei Legi, i-a numit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciarul de tip semiînchis, cu amendă în mărime de la 3000 (trei mii) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 150 000 (una sută cincizeci mii) lei MD. în temeiul art. 90 Cod Penal al RM, pedeapsa cu închisoare aplicată inculpatului Triteac Alexandru prin sentință s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani și nu va fi executată, dacă condamnatul în termenul de probă nu va comite noi infracțiuni și prin purtarea exemplară și muncă cinstită va confirma încrederea acordată. Totodată, compania „MMD” SRL a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod Penal al Republicii Moldova și i-a fost numită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de

7000 (șapte mii) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 350 000 (trei sute cincizeci mii) lei MD cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate ce constă în interdicția de a efectua lucrări de construcție și alte acțiuni cu referire la terenurile cu nr. cadastrale 3156401.004 și 31564001.007, suprafața totală de 1,5 ha, amplasate în or. Cricova, pe un termen de 2 (doi) ani. Ulterior pronunțării sentinței și a depunerii apelurilor de către inculpați, la 31 iulie 2024, Parlamentul Republicii Moldova adoptă o nouă lege - Legea nr. 228, potrivit căreia: Art. I. - Articolul I din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 245-246, art. 353) se modifică după cum urmează: Punctul 142 va avea următorul cuprins: „142. Articolul 325 va avea următorul cuprins: „Articolul 325. Coruperea activă (1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate;

- Potrivit dispozițiilor Art. II al legii nr. 228/2024, legea urma să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ceea ce s-a și întâmplat la 16 august 2024. Astfel, prin adoptarea legii nr. 228/2024, care în pct. 3 prevedea modificarea punctului 142 al legii nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și Codului contravențional), a fost operată o modificare la legea de modificare a Codului penal până la data intrării în vigoare a prevederilor legii nr. 136/2024;

- Prezenta sesizare are ca obiect controlul constituționalității pct. 3 al Art. I al legii nr. 228 din 31 iulie 2024 cu privire la modificarea Articolului I din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), prin care s-a modificat pct. 142 al Legii nr. 136/2024, după cum urmează: 3. Punctul 142 va avea următorul cuprins: „142. Articolul 325 va avea următorul cuprins: „Articolul 325. Coruperea activă (1) Promisiunea, oferirea sau darea, personal sau prin mijlocitor, unei persoane publice sau unei persoane publice străine de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru aceasta sau pentru o altă persoană, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1500 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate;

- Obiectul prezentei sesizări corespunde competenței raționale materiale a Curții Constituționale, prevăzută expres în art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția

Republicii Moldova și este direct aplicabil la soluționarea apelurilor declarate împotriva sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani, din 28 iunie 2024;

- în conformitate cu prevederile Articolului 7 CPP, La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Penal consideră necesar de a admite cererea avocatului Victor Muntean în interesul lui Triteac Alexandru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate inițiată în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, privind controlul constituționalității a prevederilor pct. 3 al Art. I. al legii nr. 228 din 31 iulie 2024 cu privire la modificarea Articolului I din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), prin care s-a modificat pct. 142 al Legii nr. 136/2024, din următoarele considerente:

În temeiul prevederilor art.4 alin.(1) Constituția Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

În temeiul prevederilor art. 342 Cod de procedură penală, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată.

Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asigurătorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal reține că în temeiul art.7 Cod de procedură penală, (1) Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.

(2) Dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

(3) În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a

hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora. (3/1) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3/2) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune în termen de 5 zile prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei. Însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere. Instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională în termen de 5 zile de la data emiterii încheierii.

(3/4) Ridicarea excepției de neconstituționalitate în procedura controlului judiciar al procedurilor prejudiciare nu suspendă examinarea cererilor, a demersurilor, a plângerilor și a recursurilor.

Conform prevederilor art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția RM, Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Prin Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) s-a examinat sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 9 decembrie 2015, în temeiul articolelor 135 alin. (1) lit. b) din Constituție, art. 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, de către Curtea Supremă de Justiție, pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova hotărând: În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu; sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către

judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza; judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

- excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

- nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1), lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

Conform prevederilor art. 135 alin.(1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Instanța de recurs, verificând întrunirea condițiilor invocate în Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016, în cererea înaintată de către avocatul Victor Munteanu în interesele lui Triteac Alexandru și stabilind întrunirea condițiilor menționate, a ajuns la concluzia cu privire la admiterea cererii privind sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității prevederilor pct. 3 al Art. I. al legii nr. 228 din 31 iulie 2024 cu privire la modificarea Articolului 1 din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), prin care s-a modificat pct. 142 al Legii nr. 136/2024.

În baza celor expuse supra, în conformitate cu prevederile art. art. 7, 342 Cod de procedură penală, art. 135 alin. (1), lit. lit. a) și g) din Constituția RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

DISPUNE:

Se admite cererea avocatului Victor Munteanu în interesele lui Triteac Alexandru privind ridicarea excepției de neconstituționalitate inițiată în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

Se ridică excepția de neconstituționalitate privind controlul constituționalității a art. 135 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, privind controlul

constituționalității, prevederilor pct. 3 al Art. I. al legii nr. 228 din 31 iulie 2024 cu privire la modificarea Articolului I din Legea nr. 136/2024 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului penal și a Codului contravențional), prin care s-a modificat pct. 142 al Legii nr. 136/2024.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Judecători

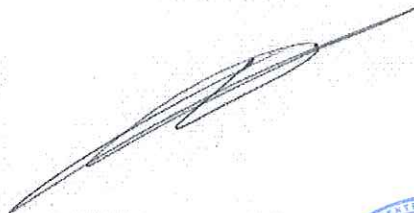

Marcel Juganari

Vitalie Pîslariuc

Ion Bulhac

*Copio conștient
cu deșinul*

Ion Bulhac